

Bediüzzaman'ın fikirleri hâlâ tazeliğini koruyor

SAİD NURSÎ ÇOK ÖNCEDEN BUNLARI SÖYLEDİ, AMA

Prof. Dr. Doğu Ergil: “Biz bu cumhuriyeti kurarken bölücü hareket etmişiz. Artık birleştiricilik zamanının geldi. Tarihi yok saymadan, bu ülkeyi sadece bir grubun değil, birçok etnik grubun paylaştığını kabul etmemiz gerekiyor. Said Nursî bunu bize çok önceleri söyledi, ama bir din adamı olarak, söylemlerini toplumla paylaşmasına imkân verilmedi.”

“SAİD NURSÎ VE DEMOKRATİK AÇILIM” PANELİ İSTANBUL'DA YAPILDI.

FİKİRLERİ HÂLÂ TAZE

Nazlı Ilıcak: “Risale-i Nur Kongresindeki deklarasyonlarda, Said Nursî'nin fikirlerinin çok taze olduğu görülüyor. Bugün konuştuğumuz şeylerin çözümlerini masa çalışmalarının sonucunda bulmak mümkün. Özgürlük, çoğulculuk, din-siyaset ilişkileri, kadın hakları v.s. Bir insan Said Nursî gibi özü sözü bir, o gün söyledikleri bugün tazeliğini koruyup aynı istikamette ise zihinlerde kalır.”

İstanbul-Sütlüce'deki Haliç Kongre Merkezinde, geçtiğimiz Pazar günü düzenlenen bir panelle Bediüzzaman'ın perspektifinden demokratik açılım değerlendirildi. Risale-i Nur Enstitüsü tarafından organize edilen paneli Av. Kadir Akbaş'ın yönetti. Panelde gazeteci-yazar Nazlı Ilıcak, Prof. Dr. Doğu Ergil, Prof. Dr. Mithat Sancar ve Genel Yayın Müdürümüz Kâzım Güleçyüz konuşmacı olarak yer aldı.

İstanbul başta olmak üzere, çeşitli illerden gelen binlerce kişinin salonu doldurduğu programda, Yeni Asya Medya Grup Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kutlular, bir açılış konuşması yaptı. Kutlular, Türkiye'deki laik düşüncüyü “Laikliği isteriz, ama din ve vicdan özgürlüğü kapsamında. Türkiye'deki laiklik dinsizlere karışmıyor, dindarlara karışıyor” diyerek eleştirdi.

“İslâm geldiğinde Peygamberimiz hürriyetin en genişini adaletin en mükemmelini getiriyor. Hz. Ali bir Yahudi ile mahkeme önüne çıkabiliyor. Köleler azad ediliyor. Burada hürriyetin en geniş var” diyen Kutlular, Bediüzzaman'ın da hürriyete büyük önem verdiğini “Ben ekmeksiz yaşarım, ama hürriyetsiz yaşayamam” sözlerini örnek vererek anlattı.

Demokratik açılımla ilgili konuşan Kutlular, “Neden demokratik açılım? Çünkü bir türlü demokrat olamıyoruz. Demokrasi millete hizmettir. Üstad da bunu en iyi şekilde dile getiriyor” diyen Kutlular, hataların düzeltilmesi için millî iradeye önem verilmesi gerektiğini ifade etti.

İslâm'da ırk ayrımının yeri olmadığını söyleyen Kutlular “Demokratikleşememenin bir sebebi tek partililik, biri de

milliyetçiliğin din karşıtlığı olarak kullanılması. Biz Müslümanız, birbirimize bağlayan da İslâm dinidir. Dinimizde farklılık takvadır. Kim daha fazla emirlerine uyup yasaklarından kaçınıyorsa Allah'ın en sevdiği kuldur. Bu Türk diğeri Arap demez. Bütün ırkların sahibi Allah'tır. Neden birini üstün yaratsın ki" dedi.

İhtilâllere karşı olduklarını da belirten Mehmet Kutlular, ordunun kışlasına çekilip, millî iradeye saygı duymasını istedi.

"Dünyada bir gecede kendi milletini cahil bırakan kaç ülke var?" diye soran Mehmet Kutlular, "Harf inkılâbı yapılarak Lâtin alfabesi getirildi. Tüm halk bir gecede cahil bırakıldı. Biz kütüphanedeki tarih kitaplarımızı şimdi okuyamıyoruz. Tarihimiz Cumhuriyetle başlatılıyor" dedi.

Ergil: Bediüzzaman çok önce söylemişti

Panelde ilk sözü siyaset bilimci Doğu Ergil aldı. Medyada, vatandaş diye halktan ayrı bir algının olduğunu ifade eden Ergil Türkiye'de halkın hiçbir zaman siyasetin öznesi olmadığını söyledi. Ergil, "Eğer siyaset vatan denilen ve sınırları belli bir siyasî coğrafyada kurulmuş olan düzenin ortaklarıysa bu ortaklığın nasıl bir şekilde tezahür edeceği, kurallarının nasıl olacağı ve bu ortaklığın nasıl yönetileceği konusunda karar alma süreci ve bu sürecin hangi yetkilerle hangi denetim düsturlarıyla yönetileceğine ilişkin bir olgudur. O anlamda Türkiye'de hiç siyaset olmadı" diye konuştu.

"Türkiye hep idare oldu, birileri kendi bildikleri gibi bu ülkenin halkını yönetmek istediler" diyen Ergil sorunun da bundan kaynaklandığını belirtti. Ergil "Halkın, vatandaştan gayrı olarak var olduğunun ve ne biçimde var olmak istediğinin belirtilmesinin bir yoludur" dedi.

Kuruluş sürecimizi tarih açısından değerlendiren Ergil, Türk modernleşmesi veya aydınlanmasının cumhuriyetten önce başladığını söyledi. Ergil, "Cumhuriyet, Türkiye tarihini sıfırlamış ve öyle öğretmiştir. Yani Türkiye Cumhuriyeti eğitiminde tarih, Cumhuriyetle beraber başlar" dedi.

Ergil şöyle konuştu; "İnsan, toplum boşlukta var olamayacağına göre bir atlama yapıldı ve Orta Asya'da pek bilmediğimiz köklerle irtibat kurulmaya çalışıldı ve o da efsane biçiminde öğrenildi. Hiçbir zaman tarihi hakikatler üzerine dayandırılan tarih anlayışı değildi. Yani cumhuriyet öyle bir tarih algısına dayandırılmıştır ki bizler yani Cumhuriyetin vatandaşları farklı bir tarihin öznelere olmak üzere şartlandık. Bu tarihi de bizim yapmamız değil bizim için tarih yapılması beklentisiyle büyüdük. Çünkü tarih yapacak büyükler var öyle halk tarih yapılmasına falan karışmazdı. Geriye doğru baktığımızda sıfırdan başlamış olan bir tarihten bahsediyorum, ama öyle bir tarih yok. Yani cumhuriyet bize tarihsiz bir olgu olarak öğretildi. Sosyolojiden yoksun olarak öğretildi. Bu topraklarda kim vardı, onlar neydiler? Ve eğer bir millet yaratmaksa Cumhuriyetin amacı onların birliğinden onların özelliklerini de içine alan bir çoğul millet anlayışı mı olacaktı, yoksa Cumhuriyetin kurucularının anladığı biçimde onların istediği anlamda aynı etnik gruptan, aynı dinsel inanıştan, aynı giyim tarzı olan, devletine sadık, itiraz etmeyen ve tabî ki milliyetçi mi olacak?"

"Tarihini bilmeyen bir toplum öyle ki bu tarihi kendi vatanını paylaşanlara kapatmış, onları o tarihten koparmış. Şimdilerde Ermeni soykırımı diye bir karar çıkarılmaya çalışılıyor biz buna şiddetle tepki gösteriyoruz. Önceden böyle Kürt, Ermeni, Alevi meselesi mi vardı nerden çıktı diye sorarsınız. Onlar tarihten çıktı. Kendimizi kapattığımız ve onların da bize kendilerini kapattığı ortak tarihten çıktı. Ve bu toplumu oluşturan bütün unsurları da tanımadığımız hatta inkâr ettiğimiz için bu ülkede herkes mağdur oldu."

Aslında biz bu cumhuriyeti kurarken bölücü hareket etmişiz diyen Doğu Ergil, artık birleştiricilik zamanının geldiğini ifade ederek, tarihi yok saymadan ve bu ülkeyi sadece bir grubun değil, birçok etnik grubun paylaştığını kabul etmemiz gerektiğini söyledi. Ergil, sağlıklı bir siyasetin de bu bütünlük anlayışından doğacağını belirterek "Said Nursi'nin bunu bize çok önceleri söylediğini, fakat onun bir din adamı olması ve dinin siyasetin kontrolünde olması gereken, sadece siyasetin büyükleri tarafından kabul edilen kısmıyla var olabildiği için din adamlarının söylemlerini toplumla paylaşmasına olanak tanınmamıştır" dedi.

"Siyaset alanında sert ve merkezî davranan yönetimlere otoriter diyoruz, ama hayatın her alanına ve her zaman karışan otoriter yönetimlere totaliter diyoruz. Bunlar hayata karışırlar. Peki, ölüme ve ölüye karışan bir rejim anlayışına ne diyebiliriz?" diye soran Ergil "Bir insanı mezarından çıkarıp yok etmek nedir siyasî midir? Bu ahlâk değil ahlâksızlıktır. Bir

siyaset ahlâktan yoksun olursa keyfi olur ve sadece küçük bir iktidar grubunun işine yarar” dedi.

Türkiye’de kuvvetler ayrılığının hiç olmadığını söyleyen Ergil, “Cumhuriyet zaten kuvvetler birliği üzerine kuruludur. Kuvvetlerin bir kısmı başkalarının eline geçtiği için şimdi kavga kopuyor” dedi.

DOĞU ERGİL KİMDİR?

Doğu Ergil, 1940 yılında İstanbul’da doğdu. Ankara Üniversitesi’nden 1966 yılında sosyoloji dalında lisans diploması, Oklahoma Üniversitesi’nden sosyoloji ve sosyal psikoloji dallarında master derecesi (1972) aldı. New York State Üniversitesi’nde (Binghlamton) sosyoloji, siyaset bilimi ve ekonomi politik dallarından oluşan disiplinler-arası alanda doktora yaptı (1975). Yurda döndükten sonra, bir dönem ODTÜ’de, 1976 Temmuz ayından itibaren de A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde öğretim üyeliği yaptı. Siyasal Davranış kürsüsüne asistan olarak girdiği bu fakültede 1979 yılında Siyasal Davranış dalında doçent, 1989 yılında Sosyal Bilimler Profesörü oldu. Halen Siyasal Davranış Bilim Dalının Başkanı’dır. Halen, Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Örgütü Uzmanlar Kurulu üyeliğini ve Toplum Sorunlarını Araştırma Merkezi Başkanlığını yürütüyor. Doğu Ergil’in birkaç dile çevrilmiş 18 kitabı yanında, Türkiye’de ve yurtdışında yayımlanmış kitap bölümleri ve yüzlerce bilimsel makalesi var.

SAİD NURSÎ BUGÜNE DE HİTAP EDİYOR

Panelde yer alan bir diğer konuşmacı da gazeteci-yazar Nazlı Ilıcak’tı. Türkiye’de eğitilen insanların daha ziyade statükocu, ulusalcı ve gerici konuma çekildiklerini belirten Ilıcak, bu durumun eğitim yanlışlığından ve kendi değerlerimize arkamızı dönmemizden ortaya çıktığı söyledi.

Nazlı Ilıcak “İtiraf edeyim ki ben Risâle-i Nurları okumadım zaten anlayabilecek seviyede olduğumu da düşünmüyorum, ama Said Nursî hakkında herkes gibi benim de fikrim var. Bugüne kadar öğretisi devam ediyorsa, milyonlarca izleyicisi bu düşüncüyü sürdürüyorsa o önemli bir kişidir. Onun mezarını tahrip ederek unutturmaya çalışmak mümkün değil bu kişiler insanların gönüllerinde, duâlarında yer etmişlerdir” şeklinde konuştu.

Geçen hafta düzenlenen Risâle-i Nur kongresindeki deklarasyonları değerlendiren Ilıcak “Fikirlerin çok taze olduğu görülüyor. Hatta Mehmet Kutlular’a sordum bu düşünceler gerçekten Said Nursi’ye mi ait, çünkü bugün konuştuğumuz şeylerin çözümlerini bile masa çalışmalarının sonucunda bulmak mümkün. Özgürlük, çoğulculuk, din siyaset ilişkileri, kadın hakları, vs. Nasıl bu güne hitap ettiğini, o fikirlerin tazelikleri göstermektedir.” diye konuştu.

Said Nursî’nin haksız yere mağdur edildiğine değinen Ilıcak, “Bediüzzaman acı çekmiş, mağdur olmuş bir şahsiyettir. Düşüncelerinden dolayı sürgüne gönderilmiş. O gün de bu gün konuştuklarımızı ifade etmiş. Laiklik adına hep savunulan fikri o zaman söylemiş. Din siyasete âlet edilmemeli, demiş. İnsanların inançlarına devletin saygılı olmasını istemiş. Bu gün de aynı şeyleri savunuyoruz” dedi.

“Türkiye önemli noktaya geldi” diyen Ilıcak, değişim tartışmalarını şöyle değerlendirdi: “Demokratikleşme hamlesi eksik olabilir, yeterli bulmayabiliriz. Sadece bir anayasa paketi değişikliği değil, Ergenekon meselesi başlı başına bir konudur. Orada bazı adaletsizlikler, bazı usul hataları olabilir bunları önemseyelim, ama Ergenekon gibi bir olay asker-siyaset ilişkilerini yeni bir döneme sokacak kadar önemlidir.”

Anayasa Mahkemesi ile hâkimler ve savcılar kurulunun ana yapısının değiştirildiğini hatırlatan Nazlı Ilıcak, “Bugünkü mevcut yapı dünle mukayese edilince daha özerk bir yapı olacak. Ama bu mevcut yapı değişeceği için itirazlar yapılıyor. Siyasî iktidarlar yargı kuşatması altında. Bugün bağımsızlık diyorlar hepimiz 28 Şubat’ı yaşamadık mı? Askerlerin brifingine giden yüksek yargı mensupları, sadece gitmekle kalmayıp sonuna kadar alkışlayan yargı mensupları bugün bağımsızlıktan tarafsızlıktan söz edince nasıl inandırıcı olabilirler?” şeklinde konuştu.

Ilıcak, konuşmasını şu cümleyle nihayetlendirdi: “Bir insan Said Nursî gibi özü sözü bir, yani o gün söylediği düşünceler bugün tazeliğini koruyup aynı istikamette oldukça zihinlerde kalır.”

NAZLI ILICAK KİMDİR?

1944 yılında doğdu. Notre Dame de Sion Fransız Lisesi ve Lozan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde eğitim gördü. 1969'da Tercüman Gazetesi sahibi Kemal Ilıcak'la evlendi ve eşinin gazetesinde başyazar oldu. 1988'e kadar Tercüman grubunun ikinci gazetesi olan Bulvar gazetesinin imtiyaz sahipliğini üstlendi. 21. ve 22. Hükümetlerde bakanlık yapmış Muammer Çavuşoğlu'nun kızıdır. 1999 seçimlerinde Fazilet Partisi'nden İstanbul milletvekili seçildi. 22 Haziran 2001'de, Anayasa Mahkemesi'nin Fazilet Partisi'ni kapatılmasına karar verdiği dâvâ sonucunda milletvekilliği düşürüldü ve 5 yıl siyaset yasağı getirildi. Yeni Şafak, Tercüman, Bugün, Takvim'de yazmış ve son olarak halen Sabah gazetesinde yazarlık yapmaktadır. İki çocuk annesidir.

PROGRAMDAN FOTOĞRAFLAR İÇİN TIKLAYINIZ (YENİ)

ELİF NUR KURTOĞLU/FATMA YILMAZ

30.03.2010